

Raadsvoorstel gemeente Waalre

Waalre, 5 januari 2016

vergadering:	26 januari 2016
voorstelnummer:	2016-07
portefeuillehouder:	A. van Holstein
steller (tel):	M. van Seventer (524)
naam voorstel:	Voorstel tot het vaststellen van het Controleprotocol 2015
voorgesteld besluit:	Het controleprotocol 2015 inclusief het geactualiseerde normenkader vast te stellen.

Samenvatting.

Het controleprotocol inclusief het geactualiseerde normenkader wordt jaarlijks door de raad vastgesteld. Het controleprotocol is de invulling van de opdracht van de raad aan de accountant om een oordeel te geven over de aspecten getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de jaarrekening 2015. De accountant zal in het rapport van bevindingen de raad over zijn oordeel informeren. De gemeenteraad is opdrachtgever.

1. Onderwerp

Vaststellen door de raad van het controleprotocol 2015 inclusief het geactualiseerde normenkader.

2. Inleiding

Op grond van artikel 213 van de Gemeentewet moet accountantscontrole plaatsvinden van de jaarrekening. Op 15 mei 2012 heeft de gemeenteraad aan Ernst & Young accountants de controleopdracht verstrekt voor de boekjaren 2012 t/m 2014 (met een optie tot verlenging van het contract met één of twee jaren). Van deze optie is voor het boekjaar 2015 en 2016 gebruikgemaakt. In de controleverordening van Waalre zijn de uitgangspunten voor de accountantscontrole vastgelegd.

Doel controleprotocol

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2015 van de gemeente Waalre.

Procedure

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek afstemmingsoverleg plaats tussen de accountant en vertegenwoordiging uit de raad, de portefeuillehouder Financiën, de gemeentesecretaris en de manager Bedrijfsvoering (ambtelijk bijgestaan).

Algemene uitgangspunten voor de accountantscontrole

De controle geeft een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;

- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Over de jaarrekening 2014 heeft Ernst & Young accountants, zowel een goedkeuring gegeven ten aanzien van het aspect getrouwheid, als een goedkeuring gegeven ten aanzien van het aspect financiële rechtmatigheid.

3. Probleemanalyse

Om het controleprotocol inclusief normenkader te actualiseren moet nagegaan worden welke regels gewijzigd zijn ten opzichte van het voorgaande dienstjaar. Het betreft regelgeving die een financiële impact kunnen hebben. In 2015 is veel nieuwe regelgeving van kracht geworden in het sociale domein.

4. Aanpak van het probleem

Om het controleprotocol inclusief normenkader te actualiseren moet nagegaan worden welke regels gewijzigd zijn ten opzichte van het voorgaande dienstjaar. Het betreft regelgeving die een financiële impact kunnen hebben. In het normenkader (zie bijlage 2. behorende bij het controleprotocol) is dit expliciet aangegeven per artikel van de lokale verordeningen. Het gaat om artikelen die van invloed kunnen zijn op zaken als 'recht', 'hoogte' en 'duur'.

Opdrachtbevestiging Ernst & Young

Gezien de grote impact van de Jeugdwet, Participatiewet en WMO 2015 is met E&Y afgesproken dat specifiek aandacht geschonken wordt aan de controle van de administratieve processen rondom de decentralisaties. In de opdrachtbevestiging 2015 die is gestuurd namens de raad, zijn hierover afspraken gemaakt.

Sociaal Domein

Waalre heeft net als andere gemeenten te maken met een groot aantal nieuwe zorgaanbieders. Voor nieuwe cliënten geldt net als bij de 'oude' WMO dat sprake is van een aanvraag, beoordeling (al dan niet met een advies) en uiteindelijk de beschikking. In combinatie met de contractafspraken ligt daarmee onze gemeentelijke verplichting vast. Contracten maken evenals uitvoeringsbesluiten geen deel uit van het normenkader.

Gezien o.a. de complexiteit van de zorgproducten en diversiteit van zorgaanbieders, ligt het in de lijn der verwachting, dat niet iedereen de facturering en verantwoording zodanig op orde heeft dat accountants hier hun volledige goedkeuring aan kunnen geven.

Met name op het gebied van jeugdzorg zijn knelpunten geconstateerd in landelijke regelgeving en voorschriften. In de praktijk blijken gemeenten en zorgaanbieders onvoldoende tijd te hebben gehad om bepaalde aspecten van de transitie goed te implementeren. Administratieve processen moeten worden verbeterd en ook het kunnen aantonen van de rechtmatigheid is vaak niet volledig aantoonbaar. Dit betreft het kunnen vaststellen van de juiste prestaties door de zorgaanbieders en juiste factuurbedragen. De VNG en zorgaanbieders hebben gemeenten daarom verzocht om zoveel mogelijk te werken met uniforme protocollen, zowel voor de duidelijkheid als het terugdringen van de administratieve lastendruk.

Goedkeuring rechtmatigheid bij alle gemeenten onder druk

Voorgaande houdt in dat Waalre over 2015 mogelijk geen goedkeuring inzake financiële rechtmatigheid krijgt door omstandigheden die buiten de macht van Waalre liggen.

Een en ander wordt nog versterkt doordat landelijke partijen waarmee wij samenwerken, hun zaken niet tijdig op orde hebben. Dit betreffen de Sociale VerzekeringsBank (SVB) en het Centraal Administratiekantoor (CAK).

De genoemde problemen zijn door E&Y accountants uitgebreid toegelicht in de Audit Commissie van 7 december jl. Het niet verkrijgen van een goedkeuring inzake financiële rechtmatigheid heeft geen gevolgen richting provincie en het rijk. Aan het niet verkrijgen van een goedkeurende verklaring inzake getrouwheid kunnen wel consequenties verbonden worden. Dit ligt echter niet voor de hand als problemen uitsluitend te wijten zijn aan de transities in het sociaal domein.

VNG ledenbrief

Op 21 december 2015 heeft de VNG een brief gestuurd aan alle gemeenten over accountantscontrole in het sociaal domein. Deze brief is bij dit advies als bijlage meegezonden. Belangrijkste punten zijn in het kort dat de VNG verwacht, dat veel gemeenten geen (volledig) goedkeurende verklaringen zullen krijgen bij de jaarrekening 2015. Het Rijk heeft ervoor gekozen de accountantscontrole over 2015 op reguliere wijze te laten plaatsvinden. De overwegingen zijn uiteengezet in de meegezonden brief.

De VNG roept gemeenten op om de energie vooral te richten op het inregelen van de beheersorganisatie ten bate van de controle 2016 en 2017. De administratieve lasten voor 2015 moeten zoveel mogelijk worden beperkt. Gemeenten nemen een eventueel niet goedkeurend oordeel voor wat betreft financiële rechtmatigheid voor lief!

In 2016 zullen regiobijeenkomsten worden georganiseerd om tot een nadere concretisering te komen van afspraken tussen VNG, Rijk, zorgaanbieders en accountants.

Normenkader (zie bijlage 2 behorend bij het controleprotocol)

De raad heeft niet de mogelijkheid om landelijke wetgeving buiten het normenkader te laten. Ook lokale verordeningen mogen niet geheel 'buiten werking' worden gesteld voor de toets op financiële rechtmatigheid. Wel mogen enkele artikelen –mits expliciet aangegeven- van een lokale verordening buiten het normenkader worden gehouden.

De WMO-verordening en verordening Jeugdhulp van Waalre zijn gescreend op artikelen die het aantonen van financiële rechtmatigheid onnodig extra kunnen belemmeren.

Het gaat hierbij om artikelen die een relatie hebben met PGB's en de monitoring van kwaliteit bij derden (zorgaanbieders) c.q. de prijs/kwaliteitverhouding.

Het betreft in de WMO verordening: artikel 11 'Regels voor PGB', artikel 13. 'kwaliteitseisen' en artikel 18 'verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden'. Het betreft in de verordening jeugdhulp: artikel 7 'toekenning individuele voorziening etc.', artikel 8 'regels PGB', artikel 9 'nieuwe feiten en omstandigheden etc.' en artikel 10. 'verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering'.

Het uitzonderen van deze artikelen is expliciet aangegeven in het normenkader.

Wij merken op dat alle afspraken voortvloeiend uit verordeningen, uitvoeringsbesluiten, contracten etc. zo goed mogelijk door Waalre worden nageleefd. De continuïteit van de zorg staat hierbij voorop.

Grensbedragen zorgaanbieders

Met de zorgaanbieders zijn afspraken gemaakt over het afleggen van verantwoording, om de administratieve lastendruk te beperken.

De volgende bedragen gelden (per verslagjaar) voor het aanleveren van een verklaring:

- I. Indien de productiewaarde van de geleverde zorg aan die betreffende gemeente minder dan € 25.000 (Wmo of jeugdhulp) op jaarbasis: productieverantwoording per gemeente voorzien van een eigen verklaring/verantwoording;
- II. De productiewaarde van de geleverde zorg aan die betreffende gemeente meer dan € 25.000 en minder dan € 50.000 (Wmo of jeugdhulp) op jaarbasis: productieverantwoording per gemeente voorzien van een bestuursverklaring;
- III. De productiewaarde van de geleverde zorg aan die betreffende gemeente meer dan € 50.000 (Wmo of jeugdhulp) op jaarbasis: productieverantwoording per gemeente voorzien van een controleverklaring door een accountant.

5. Wat beoogt het voorstel te bereiken?

Het controleprotocol 2015 is het uitgangspunt voor de accountant bij de beoordeling van de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2015. Op basis hiervan wordt van de accountant een expliciet oordeel gevraagd over de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen van de gemeenten. Met het vaststellen van het controleprotocol 2014 inclusief het geactualiseerde normenkader worden de uitgangspunten geformaliseerd.

6. Wat stellen wij daarom voor?

Vaststellen Controleprotocol jaarrekening 2015 inclusief het geactualiseerde normenkader. De uit te zonderen artikelen bij de verordening WMO en de verordening Jeugdhulp zijn expliciet in dit normenkader aangegeven.

7. Wat gaat het kosten?

Aan dit voorstel zijn geen extra kosten verbonden.

8. Juridische gevolgen en risico's

Het oordeel van de accountant kan bestuurlijke consequenties met zich meebrengen. Het wege van van dit oordeel (verklaringen omtrent getrouwheid en financiële rechtmatigheid) is voorbehouden aan de raad.

9. Overleg en inspraak

De portefeuillehouder is ervan op de hoogte dat het controleprotocol jaarlijks wordt geactualiseerd.

10. Communicatie

Niet van toepassing.

11. Uitvoeringstermijn

De controlewerkzaamheden door de externe accountant gericht op de jaarrekening 2015 vinden plaats vanaf medio april 2016. Over de ontstane situatie n.a.v. de VNG brief zullen regiobijeenkomsten worden georganiseerd.

12. Bijlage(n)

- Controleprotocol inclusief normenkader gemeente Waalre 2015.
- VNG brief van 21 december 2015 'accountscontrole sociaal domein'.

13. Ter inzage

Niet van toepassing.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J.W.F. Compagne

drs. J.W. Brenninkmeijer